

ROMÂNIA
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. /182/2017

cod operator-4204

ÎNCHEIERE

Ședința publică din 24 octombrie 2019

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE:

Judecător:

Grefier:

Pe rol este soluționarea apelului declarat de pârâta
cu sediul în domiciliat în localitatea de str. județul
Maramureș, împotriva sentinței civile nr. din data de 2018 pronunțată de
Judecătoria Baia Mare în dosarul nr. /182/2017, având ca obiect fond funciar.

La apelul nominal făcut în ședința publică, au lipsit apelanta

și intimații.

pentru stabilirea dreptului de
proprietate privată asupra terenurilor.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,

Instanța constată că, s-au depus la dosar, prin serviciul registratură, din partea
intimatei pentru stabilirea dreptului de proprietate privată
asupra terenurilor și a intimaților.

un punct de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de
Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de
interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 27 al. (2 ^1) și art. 11 al. (2 ind. ^ 1) din Legea
fondului funciar nr. 18/1991. De asemenea, s-a depus la dosar, prin serviciul registratură, o
adresă din partea intimaților

prin care învederează instanței faptul că în ipoteza în care va
aprecia că sunt întrunite condițiile de admisibilitate de sesizare a ÎCCJ, prin raportare la
conținutul prevederilor art. 519 Cod procedură civilă, urmează, potrivit art. 520 alin. 2 Cod
procedură civilă, prin încheierea de dispunere a sesizării ICCJ să se dispună suspendarea
prezentei cauze, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Instanța a pus în discuție la termenul anterior de judecată necesitatea de a sesiza Înalta
Curte de Casație și Justiție pentru lămurirea unei chestiuni de drept cu care a fost sesizată.
Părțile și-au expus punctul de vedere.

Instanța rămâne în pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în
vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și
aplicare a dispozițiilor art. 27 al. (2 ^1) și art. 11 al. (2 ind. ^ 1) din Legea fondului funciar nr.
18/1991.

TRIBUNALUL

Având nevoie de timp în vederea deliberării, în baza art. 396 Cod procedură civilă,

DISPUNE:

Amână pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 07.11.2019, pronunțarea urmând a avea loc prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședința publică azi, 24.10.2019.

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

GREFIER

ROMÂNIA
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. 182/2017

cod operator-4204

ÎNCHEIERE

Ședința publică din 07 noiembrie 2019

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE:

Judecător: președinte secția I civilă

Grefier:

Pe rol este cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art.27 al. (2¹) și art. 11 al. (2¹) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, cauza privind apelului declarat de pârâta cu sediul în domiciliat în localitatea impotriva sentinței civile nr. din data de 2018 pronunțată de Judecătoria Baia Mare în dosarul nr. 182/2017, având ca obiect fond funciar.

Dezbaterile asupra cererii și susținerile orale au avut loc la data de 24 octombrie 2019, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, când instanța în aceeași constituire, în baza art. 396 Cod procedură civilă a amânat pronunțarea soluției la data de 07 noiembrie 2019, când a decis următoarele:

TRIBUNALUL

Prin sentința civilă nr. din 2018 a Judecătoriei Baia Mare s-a admis acțiunea civilă formulată de reclamantii, în contradictoriu cu pârâtele și, în consecință, s-a dispus anularea adreselor cu nr. 2016, 2017 și 7.2017 emise de

A fost obligată să soluționeze pe fond cererea de reconstituire a dreptului de proprietate formulată de reclamantii, în sensul emiterii unei propuneri de validare sau invalidare pe care să o înainteze întreaga documentație.

S-a dispus de fond funciar să emită o hotărâre de validare sau invalidare a propunerii solicitată de către reclamantii.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâta, reprezentată prin primar, care a solicitat admiterea apelului și modificarea hotărârii în sensul respingerii acțiunii formulate de către petenți.

A arătat apelanta că instanța fondului, pentru a pronunța soluția atacată, a reținut că reclamantii s-au adresat prin cerere scrisă pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor care au aparținut numiților, temeiul de drept al cererii fiind articolul 11 alin.2 indice 1 din Legea 18/1991. A reținut judecătoria că din interpretarea coroborată a prevederilor articolului 11 alin.2 indice 1 cu articol 27 alin. 2 indice 1 din Legea 18/1991 rezultă că persoanele fizice care se consideră vizate de ipoteza legală de mai sus pot adresa comisiilor locale de fond funciar cerere de reconstituire a dreptului de proprietate oricând urmând ca titlul de proprietate să fie eliberat de prefect.

Apelanta a opinat că sentința este netemeinică și nelegală prin nesocotirea prevederilor fondului funciar, învederând că reclamantii au formulat la data de 16 septembrie 2016 cerere de reconstituire ope legis a dreptului de proprietate după autorii

asupra unor suprafețe de teren situate pe strada Oborului. În urma analizării acesteia, a respins cererea motivat de faptul că este depusă în afara termenelor prevăzute de legile fondului funciar.

Apelanta a susținut că instanța de judecată, apreciind că cererea poate fi depusă oricând, a adăugat la lege, ceea ce este nepermis. Potrivit art.11 din Legea 18/1991 suprafața adusă în cooperativa agricolă de producție este cea care rezultă din: actele de proprietate, cartea funciară, cadastru, cererile de înscriere în cooperativă, registrul agricol de la data intrării în cooperativă, evidențele cooperativei sau, în lipsa acestora, din orice alte probe, inclusiv declarații de martori. Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în ceea ce privește suprafețele preluate de cooperativele agricole de producție în baza unor legi speciale sau în orice mod de la membrii cooperatori. Terenurile preluate abuziv de cooperativele agricole de producție de la persoanele fizice, fără înscriere în cooperativele agricole de producție sau de către stat, fără nici un titlu, revin de drept proprietarilor care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate, pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane. Stabilirea dreptului de proprietate se face la cerere, pe baza situației terenurilor deținute de cooperativa agricolă de producție la 1 ianuarie 1990, înscrisă în sistemul de evidență a cadastrului funciar general sau a registrului agricol, corectată cu înstrăinările legal efectuate de către cooperativă până la data intrării în vigoare a legii. Cererea de stabilire a dreptului de proprietate se depune și se înregistrează la primărie în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Apelanta a învederat că reclamantii înșiși, prin răspunsul la întâmpinare depus, au arătat faptul că „Referitor la excepția tardivității, vă rugăm a avea în vedere că cererea de chemare în judecată este întemeiată pe prevederile art.11 alin.2 ind. 1 coroborat cu art.11 alin.3 și 4 din Legea 18/1991”.

A susținut apelanta că potrivit prevederilor Legii 18/1991 reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și cu vegetație forestieră se face numai în baza unei cereri care se depune la sediul primăriei din localitatea în a cărei rază teritorială se află terenul pentru care urmează fi reconstituit dreptul de proprietate. Același act normativ stabilește și un termen limită până la care poate fi depusă această cerere, sub sancțiunea decăderii. Termenul a fost prelungit succesiv, ultimul fiind cel instituit prin Legea 247/2005, mai exact, potrivit art.33 din Legea 1/2000 modificată prin Titlul VI din Legea 247/2005, „pot cere reconstituirea dreptului de proprietate și foștii proprietari cărora li s-au respins cererile sau li s-au modificat ori anulat adeverințele de proprietate, procesele-verbale de punere în posesie sau titlurile de proprietate, prin nesocotirea prevederilor art. III din Legea nr. 169/1997. Cererile de reconstituire a dreptului de proprietate se consideră a fi depuse în termen chiar dacă acestea au fost depuse la alte comisii decât cele competente potrivit legii; aceste comisii vor trimite cererile, din oficiu, comisiilor competente, înștiințând despre acest lucru și persoanele îndreptățite. Persoanele fizice și persoanele juridice care nu au depus în termenele prevăzute de Legea nr. 169/1997 și de prezenta lege cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate sau, după caz, actele doveditoare pot formula astfel de cereri până la data de 30 noiembrie 2005 inclusiv.”

Prin urmare, a concluzionat apelanta, pentru a beneficia de caracterul reparatoriu al Legii 18/1991 era imperativ ca petenții să depună cererea de reconstituire în termenul prevăzut de lege. Neprocedând conform prevederilor legale și având în vedere că, potrivit dovezii depuse de către petenți, aceștia au înregistrat cererea la data de 16 septembrie 2016, se impune admiterea excepției tardivității formulării cererii cu consecința respingerii cererii ca tardiv formulată.

Intimații

și au apreciat, prin întâmpinare, că excepția tardivității depunerii cererii de reconstituire a dreptului de proprietate este neîntemeiată, întrucât cererea lor a fost fundamentată pe prevederile art.11 al.2^a din Legea 18/1991, terenurile autorilor lor,

fiind preluate în mod abuziv de C.A.P. Satu Nou de Sus, fără înscrierea celor doi ca membri cooperatori. Acest articol stipulează că terenurile preluate abuziv de cooperativele agricole de producție de la persoanele fizice, fără înscriere în cooperativele

agricole de producție sau de către stat, fără nici un titlu, revin de drept proprietarilor care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate, pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane.

Formularea „revin de drept” proprietarilor care au solicitat reconstituirea se explică prin aceea că, dată fiind modalitatea de preluare a terenului - fără nici un titlu - aceștia nu au pierdut niciodată proprietatea asupra terenului.

Prin urmare, este un caz de reconstituire ope legis a dreptului de proprietate, cu condiția ca terenul să nu fi fost atribuit în mod legal altor persoane, iar titlul de proprietate se va emite de către prefect, la propunerea comisiei locale de fond funciar, conform art.27 alin. 2¹ din Legea 18/1991.

Intimații au arătat că legiuitorul a mai prevăzut în Legea 18/1991 și alte situații de re(constituire) ope legis a dreptului de proprietate, respectiv în art. 23 și 24. Atâta timp cât dreptul de proprietate este consacrat de lege, concluzia firească este aceea că dreptul este recunoscut chiar și în lipsa unui titlu de proprietate sau în lipsa formulării unei cereri de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate. Mai exact, în cazul formulării unei cereri de (re)constituire în temeiul art.23-24 din Legea 18/1991, aceasta nu este supusă termenelor de decădere prevăzute de legile fondului funciar, dreptul de proprietate asupra terenurilor aferente caselor de locuit și anexelor gospodărești fiind pe deplin recunoscut în favoarea persoanelor îndreptățite ope legis, fără vreo manifestare de voință a acestora în sensul formulării unei cereri de (re)constituire.

Din interpretarea coroborată a prevederilor art.11 al.2¹ și art.27 al. 2¹ din Legea 18/1991, fiind vorba de un caz de reconstituire ope legis a dreptului de proprietate, persoanele fizice îndreptățite nu au pierdut niciodată dreptul de proprietate asupra terenurilor respective, astfel încât persoanele fizice care se consideră vizate de ipoteza legală de mai sus, sunt proprietare asupra terenurilor respective, chiar în lipsa unui titlu de proprietate sau în lipsa formulării unei cereri de reconstituire a dreptului de proprietate.

Prin urmare, în cazul formulării unei cereri de reconstituire în temeiul art.11 al.2¹ coroborat cu art.27 alin. 2¹ din Legea 18/1991, cererea de reconstituire a dreptului de proprietate are caracter facultativ, nefiind supuse termenelor de decădere din legile fondului funciar, putând fi formulată oricând, urmând ca titlul de proprietate să fie eliberat de către prefect.

Legiuitorul a prevăzut expres în art.27 alin. 2¹ din Legea 18/1991, că persoanele îndreptățite vor putea cere prefectului eliberarea de titluri de proprietate prin comisiile de fond funciar, acestor categorii de persoane urmând a li se aplica doar prevederile art.64. Aceasta înseamnă, în opinia intimaților

, că în cazul acestor categorii de persoane nu li se aplică prevederile legale referitoare la obligativitatea depunerii cererii de reconstituire în termenul legal, sub sancțiunea decăderii prevăzute de art.9 al.3, termen prelungit prin Legea 169/1997, Legea 1/2000, legea 247/2005.

La termenul de judecată din data de 26.09.2019, instanța a pus în discuție, raportat la prevederile art. 519 Cod procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru interpretarea prevederilor art.27 alin. 2¹ și art.11 alin. 2¹ din Legea nr. 18/1991, respectiv dacă cererile de eliberare a titlului de proprietate întemeiate pe aceste dispoziții legale pot fi formulate oricând sau dacă acestea trebuie formulate în termenul de decădere prevăzut de legea specială.

La data de 18.10.2019, intimata și-a exprimat punctul de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru interpretarea prevederilor art. 27 alin. 2 ind. 1 și art.11 alin.2 ind.1 din Legea nr.18/1991 și a învederat că art. 27 alin. 2¹ din Legea nr. 18/1991 se referă la terenurile din zona necooperativizată care n-au fost preluate de stat, cărora le sunt aplicabile numai prevederile art. 64 din Legea nr. 18/1991.

Art.11 alin.2¹ din Legea nr.18/1991 se referă la terenurile din zona cooperativizată preluate abuziv de cooperativa agricolă de producție, fără înscriere în cooperativa agricolă de producție sau de stat fără niciun titlu.

Pentru o practică judiciară uniformă, intimata consideră utilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în ceea ce privește art. 27 alin. 2¹ și art. 11 alin. 2¹ din Legea nr. 18/1991.

La data de 24.10.2019, intimatii și-au exprimat punctul de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru interpretarea prevederilor art. 27 alin. 2 ind. 1 și art. 11 alin. 2 ind. 1 din Legea nr. 18/1991 și au învederat că nu sunt îndeplinite condițiile cumulativ prevăzute de art. 519 C.pr.civ.

Conform prevederilor articolului de mai sus, trebuie ca chestiunea de drept de a cărei interpretare depinde soluționarea pe fond a cauzei să fie nouă, ori dispozițiile cu privire la care se dorește de către completul de apel să fie sesizată ICCJ au fost introduse în Legea 18/1991, de peste 15 ani de zile, prin Titlul IV art.1 pct.2 din L 247/2005, iar noțiunea de noutate a chestiunii de drept nu se referă la noutatea ei pentru completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în ultima instanță, ci de noutatea ei în plan jurisprudențial și doctrinar. Chiar dacă celelalte condiții prevăzute de art. 519 C.pr.civ. sunt îndeplinite, în absența noutății chestiunii de drept nu este admisibilă sesizarea ICCJ pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Dacă instanța de apel va aprecia că sunt îndeplinite condițiile cumulative prevăzute de art.519 C.pr.civ., intimatii sunt de părere că prin coroborarea prevederilor art.11 al.2¹ cu art.27 al.2¹ din Legea 18/1991, cererile de eliberare a titlurilor de proprietate întemeiate pe aceste prevederi pot fi formulate oricând, mai mult, cererea de reconstituire a dreptului de proprietate are caracter facultativ.

Tribunalul apreciază admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art.519 din Codul de procedură civilă, motivat de faptul că de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art.27 al.(2¹) corelate cu art.11 al. (2¹) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, respectiv dacă formularea cererii de eliberare a titlului de proprietate întemeiată pe dispozițiile art.27 alin. 2¹ este supusă sau nu unui termen, depinde soluționarea apelului.

Totodată, instanța consideră ca fiind îndeplinite în mod cumulativ condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii reglementate prin dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel: litigiul aflat pe rolul Tribunalului Maramureș - Secția civilă este unul în materia fondului funciar în privința căruia sunt incidente dispozițiile art.7 alin.2 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la art. 1 și 5 din titlul XIII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.

Tribunalul Maramureș - Secția civilă trebuie să tranșeze definitiv solicitarea reclamanților de anulare a unor adrese emise de comisia locală de fond funciar prin care li s-a respins ca tardivă cererea de reconstituire a dreptului de proprietate asupra unor suprafețe de teren agricol, cerere formulată la data de 16.09.2016 în temeiul art.11 al. 2¹ și art.27 al. (2¹) din Legea 18/1991.

Prin apelul formulat de apelanta s-a criticat modul de soluționare de către prima instanță a excepției tardivității cererii reclamanților de reconstituire a dreptului de proprietate. Astfel, modul de soluționare a excepției de tardivitate, determinat de maniera de interpretare a textelor de lege apreciate ca fiind incidente, reprezintă o chestiune de lămurirea căreia depinde soluționarea pe fond a cauzei, deoarece poate conduce la punerea în discuție a fondului dreptului dedus judecării.

Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre, astfel cum rezultă din extrasul de pe portalul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept - Informații referitoare la dosare și ședințele de judecată.

Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data de 26.09.2019.

În privința acesteia, tribunalul reține că alineatele 2¹ s-au introdus în cuprinsul articolului 11, respectiv al articolului 27 din Legea 18/1991, prin art.1 pct.2 și 8 din TITLUL IV al Legii 247/2005 denumit „Modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991”.

Astfel, potrivit art.11 al.(2¹) din Legea 18/1991 "Terenurile preluate abuziv de cooperativele agricole de producție de la persoanele fizice, fără înscriere în cooperativele agricole de producție sau de către stat, fără nici un titlu, revin de drept proprietarilor care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate, pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane."

Conform art.27 al. 2¹ din Legea 18/1991 "Proprietarii sau moștenitorii acestora care nu s-au înscris în cooperativa agricolă de producție, nu au predat sau nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate vor putea cere prefectului, prin comisiile de fond funciar, titluri de proprietate conform prezentei legi. Acestor categorii de proprietari și moștenitori le sunt aplicabile numai prevederile art. 64".

În opinia instanței dispozițiile art.11 al. 2¹ și cele ale art. 27 al. 2¹ trebuie interpretate coroborat, referindu-se la aceleași categorii de persoane, pe de o parte la persoanele fizice care nu s-au înscris în cooperativa agricolă de producție (deci nu au devenit membri cooperatori) și, cu toate acestea, terenurile le-au fost preluate de C.A.P., respectiv la persoanele care nu au predat sau cărora nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate.

Este fără echivoc faptul că, pentru a beneficia de reconstituirea dreptului de proprietate, este necesară formularea unei cereri, art.11 al.2¹ din Legea 18/1991 cu modificările și completările ulterioare referindu-se la proprietarii „care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate, pe vechile amplasamente”, iar art.27 al.2¹ din Legea 18/1991- la cererea adresată prefectului, prin comisia de fond funciar („vor putea cere prefectului, prin comisiile de fond funciar”).

Nu rezultă cu claritate, însă, dacă cererea de reconstituire trebuie introdusă într-un anumit termen, iar în caz afirmativ, care este acest termen și de la ce dată începe să curgă.

Utilizarea în cuprinsul art.11 al. 2¹ din Legea 18/1991 a formulării „**revin de drept proprietarilor**” care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate, pe vechile amplasamente” ar putea conduce la concluzia (susținută și de reclamanți) că este vorba despre un nou caz de reconstituire, ope legis, a dreptului de proprietate și, ca atare, cererea de reconstituire a dreptului de proprietate în temeiul art.11 al. 2¹- cu consecința obținerii titlului de proprietate corespunzător art.27 al.2¹ din Legea 18/1991 - ar putea fi formulată oricând, nefiind supusă vreunui termen întrucât, dată fiind modalitatea de preluare a terenului-fără nici un titlu, categoriile de persoane vizate de ipoteza alineatului 2¹ al art.11 din Legea 18/1991 nu au pierdut niciodată proprietatea asupra terenului.

Însă, reconstituirea dreptului de proprietate în favoarea persoanelor ale căror terenuri au fost preluate abuziv de cooperativele agricole de producție, fără să se fi înscris în cooperativele agricole de producție (deci fără a deveni membri cooperatori) a fost reglementată și anterior apariției Legii 247/2005, pentru terenurile din extravilan - în cuprinsul art.15 al.2 cu raportare la art. 15 al.1 din Legea 18/1991 republicată, iar pentru terenurile intravilane - în art.23 al.4 raportat la art. 23 al.1 din Legea 18/1991 republicată, respectiv în art.25 al.1 din Legea 18/1991 republicată.

De asemenea, stabilirea dreptului de proprietate, prin reconstituire, în cazul persoanelor care nu au predat sau cărora nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate a fost reglementată prin art.36 al.5 din Legea 18/1991 republicată în temeiul art. VII din Legea nr. 169 din 27 octombrie 1997 și prin art.34 din Legea 1/2000 în forma sa inițială.

Așadar, mai înainte de modificările și completările aduse prin Legea 247/2005, Legea fondului funciar nr.18/1991 și Legea nr.1/2000 au recunoscut calitatea de persoane îndreptățite la reconstituire atât persoanelor care nu au dobândit calitatea de cooperatori, dar ale căror terenuri au trecut fără titlu în patrimoniul cooperativei, cât și persoanele cărora li s-au preluat terenuri de către stat fără acte translativ de proprietate au fost recunoscute ca beneficiare ale dreptului la reconstituire, fiind reglementate și condițiile în care opera reconstituirea pentru fiecare dintre situații (teren intravilan/extravilan, teren din patrimoniul cooperativei/teren proprietate de stat).

Or, față de reglementările existente în cuprinsul Legii 18/1991 și ale Legii 1/2000, vizând reconstituirea dreptului de proprietate în favoarea acelorași categorii de foști proprietari deposezați abuziv și acelorași categorii de terenuri, dispozițiile art.11 al. 2 ind.1 din Legea

nr.18/1991 este improbabil ca legiuitorul să fi urmărit instituirea unui nou caz de reconstituire a dreptului de proprietate, căci potrivit normelor de tehnică legislativă, în procesul de legiferare trebuie evitate paralelisme.

În opinia instanței formularea „revin de drept” din cuprinsul art.11 al.2¹ din Legea 18/1991 ar putea fi asociată sintagmei „pe vechile amplasamente” și interpretată ca instituirea imperativului restituirii terenurilor pe vechile amplasamente, pentru aceste categorii de proprietari, inclusiv pentru terenurile din extravilan, dacă nu au fost legal atribuite altor persoane.

Totodată, s-ar explica și utilizarea de către legiuitor în textul art.11 al.2¹ din Legea 18/1991, republicată, a timpului trecut - modul perfect compus al verbului „a solicita” (care indică o acțiune realizată și terminată în trecut) referindu-se la „proprietarii care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate”. Folosirea verbului „a solicita” la modul perfect compus exclude ipoteza instituirii unui nou caz de reconstituire a dreptului de proprietate ai cărui beneficiari ar putea formula oricând o asemenea cerere.

Apoi, din interpretarea sistematică a dispozițiilor art.11 din Legea 18/1991 cu modificările și completările ulterioare, având în vedere normele de tehnică legislativă, rezultă că dispozițiile art.11 al.4 din Legea 18/1991 se aplică și solicitării de reconstituire a dreptului de proprietate prevăzută de art. 11 al. 2¹ din Legea 18/1991.

Termenul prevăzut de art.11 alin. (4) din Legea nr. 18/1991 este un termen imperativ în care se impunea a fi depusă cererea de stabilire a dreptului de proprietate, fapt atestat pe deplin prin aceea că norma menționată conține o trimitere generală la cererea de stabilire a dreptului de proprietate fără a distinge între categoriile de persoane îndreptățite, beneficiare ale prevederilor Legii nr.18/1991. Ulterior, art. IV al.1 din Legea 169/1997, apoi art.33 din Legea 1/2000, au prevăzut noi termene de depunere a cererilor de reconstituire.

Din expunerea de motive a inițiatorului Legii 247/2005 rezultă că la întocmirea proiectului de act normativ, în privința legilor proprietății, s-a urmărit eliminarea caracterului aleatoriu al restituirii pe vechiul amplasament, considerat sursa celor mai mari abuzuri în reconstituirea proprietății funciare private, și finalizarea reconstituirii dreptului de proprietate. În acest scop, printre principalele modificări propuse a fi aduse Legii fondului funciar nr. 18/1991 și Legii nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor și ale Legii nr. 169/1997, inițiatorul proiectului de lege a indicat: consacrarea regulii vechiului amplasament cu respectarea atribuirii lor în proprietate legale din perioada anterioară, simplificarea condițiilor de reconstituire a dreptului de proprietate și accelerarea emiterii titlurilor și a punerii în posesie.

Din această perspectivă, dispozițiile art.27 al.2¹ din Legea 18/1991 referitoare la punerea în posesie și eliberarea titlurilor de proprietate celor îndreptățiți, pot fi interpretate în sensul simplificării procedurii de eliberare a titlului de proprietate pe vechile lor amplasamente în favoarea proprietarilor sau moștenitorii acestora care nu s-au înscris în cooperativa agricolă de producție, nu au predat sau nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate, dar care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate în termenele imperative prevăzute de art.10 al.4 din Legea 18/1991 (devenit art.11 al. 4 după republicare), art.4 din Legea 169/1997, respectiv art. 33 din Legea 1/2000 cu modificările și completările ulterioare.

Curtea Constituțională, analizând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 al.(2¹) și alin.(4) și art.13 alin.(2) din Legea fondului funciar nr.18/1991, a reținut în Decizia nr.1.285 din 2 decembrie 2008 publicată în Monitorul Oficial nr.106 din 20.02.2009: „Prevederile Legii nr.18/1991 au ca scop reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate în favoarea foștilor cooperatori, a moștenitorilor acestora și a altor persoane care, la data intrării în vigoare a legii, nu aveau calitatea de proprietari. Având în vedere obiectul de reglementare al legii - fondul funciar al României - și scopul declarat al acesteia - reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor preluate de cooperativele agricole de producție sau de către stat către foștii proprietari sau moștenitorii acestora -, reglementarea condițiilor în care operează aceasta, inclusiv sub aspectul persoanelor îndreptățite, constituie opțiunea legiuitorului, în acord cu politica economică a statului și cu finalitatea reparatorie a legii.

De aceea, dreptul moștenitorilor la reconstituirea dreptului de proprietate este în concordanță cu caracterul reparator al legii, prin repunerea în termen a celor cu vocație

succesorală. Astfel, cererea depusă la comisia locală de fond funciar reprezintă condiția pentru repunerea de drept în termenul de acceptare a moștenirii, termen ce a fost prelungit prin art.111 din titlul VI al Legii nr.247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.”

În concluzie, tribunalul apreciază că modificarea adusă prin Legea 247/2005 articolului 11 din Legea 18/1991 prin introducerea al. 2¹ a vizat instituirea obligativității restituirii pe vechiul amplasament (dacă acesta nu era legal atribuit altor persoane) în favoarea proprietarilor sau moștenitorilor acestora care nu s-au înscris în cooperativa agricolă de producție, nu au predat sau nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate, ultimul termen de introducere a cererilor de reconstituire a dreptului de proprietate fiind cel prevăzut de art.33 al.1 din Legea 1/2000 astfel cum a fost modificat prin Titlul VI art. 1 pct. 37 din Legea 247/2005, adică până la data de 30 noiembrie 2005 inclusiv.

DISPUNE:

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art.27 al. (2¹) și art. 11 al. (2¹) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, respectiv dacă formularea cererii de eliberare a titlului de proprietate întemeiată pe dispozițiile art.27 al.(2¹) corelate cu art.11 al. (2¹) din Legea fondului funciar nr. 18/1991 este supusă sau nu unui termen.

Dispune suspendarea judecății conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată la data de 07.11.2019 prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

GREFIER